

Mesna podjetja

Kopalnice: Parne, kad in pršne kopeli vsak četrtek petek in soboto od 8h do 20h.
Klavnica in hladilnica moderno urejena, na razpolago mesarjem in izvoznikom.

Oznanjevalni urad: Izvršuje vsa naročila na 35. mestih kar najtočneje.

Letnik II
Štev. 6.

Uredništvo in upravnistvo: Ljubljana, Panonska ulica 5.
Rokopisi se ne vračajo
Celoletna naročnina Din 28.— Čekovni račun 16.989

PTUJ, 12. decembra 1931

Cena oglasom: Po ceniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1.— in —50.
Večkratne objave po dogovoru.

D. 12) Kveleir:

Nekaj o demokratizmu.

(Konec).

Kako naj si drugače tudi razložimo dejstvo, da so ljudje danes v istini kategorizirani v družabno polno vredne na eni strani in na družabno manjvredne na drugi strani. O prvih bi morali vsi imeti naziranje, da morejo le njih predstavniki biti zares pravi inteligenti in da je samoposebi umevno, da pripada le njih predstavnikom v vsaki zadevi končna odločilna beseda. In vse to se dogaja povsod okrog v dobi, ko je beseda demokratičnost postala kakorekoč najbolj popularni slogan. Zato ni čudna, ako postajajo ljudje vsled takega stanja splošnega duševnega življenja drug drugemu vedno bolj — tuji. Žive lahko iste narodnosti, i tega stanu in istega poklica. V medsebojnem občevanju govore večinoma drug mimo drugega, kakor hodijo drug mimo drugega. Vedno manj je duševne zveze med ljudmi in vedno težavnejši postaja med njimi vsak sporazum. Vemo, da je bil vsled tega čestokrat vsak sporazum tudi v najvažnejših narodnih in državnih zadevah nemogoč.

Odkod pa se je privlekla med nas taka neslovanska miselnost?

Znano je menda, kako silno ogorčenost je svojčas med Slovani vzbudila drzkost nemških poslancev, ki so govorili v avstrijskem parlamentu javno o Slovanih, da so manjvreden narod. Do temelja se je takrat stresla itak že trifa stara Avstrija in usoda te države je bila še sigurnejše zapečatenata.

Menda se je od tistih dob pri nas udomacil krasen pojem „manjvrednosti“ za opredeljenje poedincev pa tudi stanov po socialni pomembnosti.

Neenotnost in razdrapanost duševnega našega življenja vsled teh najrazličnejših duševnih prepadov je tudi v največji meri kriva, da so naše socialne zahteve do države kot predstavnice socialnega reda individualistične in da se pre malo ozirajo na eksistenčne potrebe vsega naroda.

Smelo pa se lahko trdi, da splošnji današnji egoistični intelektualizem, ki je tako nagnjen k temu, da ustvarja, kjer koli mogoče duševne prepače v življenju naroda, nikjer in nikdar ne more biti v istini socialno ustvarjajoč.

Za naš narod pa postaja potreba vedno nujnejša, da vsakdo brzo in lahko najde notranjo duševno zvezo do vsakega sodržavljanca, posebno pa do tistih, ki žive v drugi socialni skupnosti, v drugem položaju, v drugih razmerah. Nekdaj seveda je bilo to kaj lahko mogoče! Človek, posebno Slovan je živel v najtesnejšem duhovno-duševnem sožitju z vsakim drugim človekom že na osnovi jakih in globokih socialnih instinktov. Ali ti instinkti so deloma izumrli, deloma pa umirajo v isti meri, v kateri prevladuje v duhovno-duševnem življenju vsakega poedincev današnji izrazit individualizem, ki je plod današnje najstrožje intelektualistične mladostne vzgoje in naobrazbe.

Najnovejša poročila.

Začetek parlamentarnega življenja v Jugoslaviji.

Beograd, 11. 12. 31.

Prvi sestanek nove narodne skupščine se je vršil v ponedeljek, 7. decembra. Po triletnem parlamentarnem mrtvulu je to prva skupščina. Prvi starostni predsednik Vekoslav Spinčić je otvoril prvo skupščinsko sejo z lepim govorom, ki je žel mnogo priznanja modri politiki kralja. Vskliki na Jugoslavijo so dali izraz odkrite narodne sloge.

Po redni izvolitvi 4 tajnikov je začel poslovati verifikacijski odbor, čigar delo je že uspešno končano.

Narodni poslanci niso cepljeni na razne pokrajinske frakcije. Enodušno so se zedinili na enoten poslanski klub, katerega predsednik je slovit politik Nikola Uzunović, za podpredsednika pa naš poslanec Lovro Petovar. — Poslanski klub se je takoj lotil najbolj pe-

rečih življenskih potrebščin svojih volilcev, predvsem s vprašanjem kmetških dolgov v smislu nujnega ublaženja istih. — Tudi perečemu vprašanju brezposelnosti so posvetili poslanci veliko brigo za splošno izboljšanje položaja delavstva.

V nadaljnjem poteku zasedanja poslanskega kluba so se izvolili v smislu pravilnika 4 odbori i. s.: gospodarski, finančni, socialno-politični in prosvetni. Med poslanci vseh pokrajin vlada idealna skladnost. Vsi se zavedajo, da jih čaka veliko delo za povzdigo ugleda države na zunaj in za uspešno pobijanje gospodarske krize, ki tlači vse sloje.

Po verifikaciji vseh mandatov bo narodna skupščina odgodena preko božiča do izida volitev v senat, ki se vršijo 3. januarja — do 11. jan.

Največja prometna nesreča v Dravski banovini.

Iz Celja poročajo: V sredo, dne 9. t. m. je okrog 11. ure dopoldne, dobra 2 km od Celja na križišču železnice in državne ceste zavozil savinjski osebni vlak v natrpano poln avtobus ter ga preklal na dvoje. Vsi potniki — 24 po številu so postali žrtev opisane nesreče, ki je ena največjih prometnih katastrof v banovini. Dosedaj so ugotovili v kupih človeškega mesa in med razvalinami avtobusa 12 mrtvih, 7 nevarno ran-

jenih, ki se skoro vsi borijo s smrtjo in samo 5 lažje poškodovanih. Preiskava o krivdi grozne nesreče je v teku in je predmet zelo obširnega razpravljanja v dnevnem časopisu. — Nesreča se je zgodila v času, ko je gosta megla zastirala pogled pasantov na 5 korakov. Vsa mnenja soglašajo v tem, da je nemarnost železniške uprave, ki kljub večkratni zahtevi ni na usodnem križišču namestila zatvornice.

In tako je danes dejstvo, da vsakdo silno težko najde pot od jako razvitega čuta pomembnosti in važnosti svoje osebe do socialnega reda in podrejevanja interesom skupnosti. Je to tudi eden izmed glavnih vzrokov raznih socialnih nadlog, ki nas tarejo.

Omenjeni duševni prepad in zidovi, ki ovirajo duševno življenje družbe, imajo pa še tudi sledečo kvarno posledico. Baš zaradi njih se menda človeštvo kulturno še ne more povzpeti do take stopnje, da bi bilo vsako človeško delo na pravičen način uvrščeno v socialni red. Vsled tega imajo še vedno človeške sposobnosti in njegovo delo ne samo v gospodarskem procesu, nego tudi v družabnem življenju, samo vrednost mrtve, tržne robe in širše plasti produktivno ustvarjajočega naroda so še vedno preveč deležne le neupoštevanja in malouvaževanja.

Ideja pa, da se naj vsi odnosi in sovisnosti med državljani, torej tudi vsako človeško delo v pravno-upravni organizaciji naroda ali v državi, urede v vedno večji meri po načelih pravičnosti in enakovrednosti državljanov, je ravno demokratizem.

Ta demokratizem seveda ne more prej mirovati, nego da doseže svoj cilj. Tedaj bo tudi v medsebojnem družabnem občevanju samo posebi moralo izginiti vsako vrednotenje stanov, poklicev pa tudi poedincev, raznih delavcev in njih dela, po stopnjah in odtenkih, manjvrednosti itd.

Širše plasti produktivno-koristno ustvarjajočega naroda pa za vresničenje teh svojih ciljev ne rabijo več običajnih abstraktnih in okorelih formulacij socialnih idealov, na katerih tudi nikdar ni bilo pomanjkanja.

Živa socialna potreba za vse pa je globlje pojmovanje človeka in sicer takšno, ki bi se enako globoko dojmilo izobraženca, kakor preprostega človeka. Živa socialna potreba je pravo pojmovanje duhovnega v našem življenju kot nečesar, kar hoče v nas vsak čas biti živo in učinkovito in sicer pri vsakem našem ukrepu in dejanju.

Ako vsakega državljanca v tem smislu prošinja pravi narodni duh, potem zadobi vnanje ujedinenje našega naroda v lastno svobodno državo tudi svoje notranje posvečenje.

Naše Haloze — skrajno pasivna pokrajina.

Resen poziv na naše oblasti in celokupno jugoslovansko javnost!

Na plemenito pobudo merodajnih činiteljev, ki z očetovsko brižljivostjo zasledujejo življenjske prilike v njim poverjenem področju, nadalje kot vestni opazovalci, opozorjeni od težko prizadete haloške raje, ki živi v največji bedi, katere obseg se da le prilično opisati in — slednjič po lastnih opazovanjih v trgovini s kmečkimi pridelki, vinogradništvu in na sejnih, — moramo kljub poraznim ugotovitvam spregovoriti jasno besedo o naših, nekdanj gospodarsko slovečih Halozah, ki so pa danes prava pasivna puščava v območju dravske banovine.

Stoglavni zmaj, imenovan KRIZA plaši sicer po vsem grešnem svetu in so se modri gospodarski politiki ozrli na kraje, ki so — „najhujše“ prizadeti. Imenovali so te pokrajine pasivne (tj. trpeče v pravem pomenu besede, v trgovskem smislu pa pokrajine, udarjene z z g u b o.)

Le-ta se bčituje v naših Halozah v najbolj drastični obliki in zato po vseh opazovanjih in ugotovitvah polagamo merodajnim činiteljem na srce, da mora državna podporni akcija priznati našim tako usodno udarjenim Halozam značaj skrajno pasivne pokrajine!

Razlogi za to upravičeno zahtevo so ne-le tehtni, resnični in vsega upoštevanja vredni, ampak naravnost strašno-prepričevalni.

Evo jih v kratkih stavkih!

1. Slovita haloška vinska trta, edini vir gospodarskih dohodkov je sicer bogato obrodila, a vino je ostalo neprodano. V kolikor se prodaja, gre na trg po smešno nizki ceni in v splošnem celo deci nadomešča — mleko... Kam bo to dovedlo bodoče generacije? Haložani imajo več vina, kakor zdrave pitne vode!...

2. Vsled težkih elementarnih nezdod in splošne gospodarske krize je Haložan ostal dolžan na davkih, ki se brezobzirno izterjujejo. Rubeži gredo v nedogled. Boben poje svojo grobarsko pesem, da se mora krčiti srce vsakega rodoljuba-Jugoslavana. Samo, kdor je to bedo videl, jo zamore pravilno dojmiti.

3. V prošlem poletju je toča večkrat neusmiljeno opustošila naše Haloze. Narod brez svojih zastopnikov je bil izobrezsrečni usodi bednih beračev.

4. In poglejte deco! Napol gola je, brez obutve in oblačil... Ne more ne v šolo, ne v cerkev, kamo-li po poslu! Niso to pretiravanja, temveč je ugotovljeno, da mnogo odraslih ni moglo na volišča, ker nimajo najenostavnejših, preprostih oblačil!

5. Ljudska prehrana je do skrajnosti mizerna. Prisilno klanje domače živine pa je ne-le usodno za bodoče gospodarsko leto, ampak navaja povprečnega deželana v nepotrebne izdatke.

6. V to „samopomoč“ je dovedlo te reveže dejstvo, da na sejnih ne do bijo za svojo, s trudom vzgojeno ži- vino niti najskromnejšega prebitka. O posameznih slučajih smo podrobno po- ročali in še bomo. —

7. Drago gorivo je ena najtežjih božjih šib za Haloze. Mnogi preždijo po cele dneve stisnjeni v svojih razpa- dajočih kolibah. Dušljiv zrak je leglo najnevarnejših bacilov. Na ljudstvu se vidi, da nosi kali najrazličnejših bole- zni v sebi. —

8. Med letom so se kupičili dolgovi. Posamezni gospodarji so še imeli nekaj kredita, zato pa sedaj še obresti ne mo- rejo zmagovati. Povprečno so cele Ha- loze — prezadolžene. Najbolj so udar- jeni gospodarji, ki morajo skrbeti ne- le za svojo družino, ampak tudi za viničar- je in — kočarje.

9. Povsem naravna, tiasi nič manj u- sodna posledica tega je: — Beg od ro d n e g r u d e... Domači sinovi in hče- re, ki nimajo v domači bedi dovolj ob- stanka, bežijo v mestne tvornice samo- za-to, da jih po nekaj tednih vržejo na cesto... Borza dela pa išče teden za tednom: 20 kmečkih dekel, 13 kuha- ric, 30 hlapcev itd. In potem govori- čimo o neki „brezposelnosti“?! —

10. Prav pozavno-obupna pa je na- videzna „samopomoč“ teh bednikov. Za trenutno zadovoljstvo so se vrgli na prisilno klanje živine, ki utegne v eni zimski perijodi pomeniti katastrofo za živinorejo v Halozah. —

Sedaj ste čuli razloge za pasivnost, oz. vtise iz bednih Haloz, katerim mo- ramo priskočiti na pomoč.

Vprašanje pa je: kako? Je odpo- moč! Samo je treba dobre volje, ener- gične roke in — uvidevnosti.

Zaenkrat damo naši javnosti v dis- kusijo sledeče predloge:

1. Po naših časopisih se v vseh po- krajinah prosjači za takozvane „pasiv- ne“ kraje, ki pa daleko niso tako pasiv- ni, kakor baš naše Haloze. Čemu pod- pirati druge? Prepričani smo, da bi Ha- ložani odpri roko in srce, ako bi se jim dobro godilo. Smilijo se nam vsi, a Ha- ložani so nam za sedaj najbolj pri srcu.

2. Brižni faktorji, inicijatorji plemen- ite pobude za pomoč Haložanom naj potom narodnega poslanca g. Lovro Pe- tovarja predočijo vladi resen položaj na- ših Haloz ter naj budno pazijo, da ne ostane samo pri obljubah.

3. Mnogo koristnega lahko napra- vijo organizacije Rdečega križa in dru- ga humanitarna društva. Dobičke ne- kaj prireditve naj žrtvujejo za bedne Haložane. —

4. Ena najnujnejših potreb je odlo- žitev plačila vseh davkov do začetka prihodnjega gospodarskega leta.

5. Takisto nujna potreba je nekak izjemni moratorij (odložitev plačil) na račun hipoteknih dolgov ter obresti za dobo vsaj enega gospodarskega leta.

6. Izdatna denarna pomoč od dr- žave, bodisi v tej ali oni obliki t.j. brez- obrestna posojila, brezplačno semen- je itd. Seveda je taka pomoč le prehod- na injekcija na smrt obsojenemu bol- niku. —

7. V očigled številnih zbirk za razne pogorelce, misijone, tuje akcije in sploh vse nesrečnike, tlejmo po pravilu „vsak svetnik ima roke k sebi obrnjene“ pre- dnost našim Halozam. Nepristransko razdelitev podpor naj izvršijo oblastni organi!

8. V veseljni sezoni (maškerade, plesi, redute, šport itd.) se med sme- hom in razigranostjo spomnite tistih, ki od gladi umirajo in zmrzujejo. Ako res v tem težkem času ne morete zata- jiti svojih divjaških tradicij, žrtvujte dobiček vsaj ene prireditve onim, ki delajo celo leto zato, da na zimo — umirajo!

9. Na oblast pa apeliramo, da čim- prej začne z deli na cestah in pri raz- nih regulacijah. Vsi ti načrti so bili

večne volilne vabe volitev iz mračne po- litične preteklosti. Denarnih fondov je dovolj! Tu ni izgovora! Najmanj 2000 delavcev bo samo v Halozah — in to domačinov za poslenih. Nešteto dru- žin se bo opomoglo, ker bo do- mač človek na domači grudi zaslužil.

In to bo ne-le pošten zaslužek, ampak velika in trajna gospodarska pridobitev. Ta predlog je poleg drugih naj- lepši izhod iz nepopisne bede Haloža- nov.

10. Z miljivimi darovi in denarnimi prispevki se ne more trajno in izdatno pomagati vsem. Treba je pozitivne po- moči trajne vrednosti.

Pričakujemo na te predloge poziti- vnihi nasvetov vseh, ki žele rešiti si- romaške Haloze. Ljudstvo se udnja pijančevanju ob svojem neprodanem vinu, se hrani skrajno slabo, nima obla- čil, ne obutve. Deca ne morejo v šolo, odrasli ne v cerkev, ne v urade. —

Ne sme ostati pri samem jadiko- vanju! Prosimo celokupno ju- goslovansko časopisje, da ta naša izva- jan.a registrira. —

Odpri srce, odpri roke, otiraj bra- tovske solze!

V smislu tega poziva pesnika Simo- na Gregorčiča naj bi srezko načelstvo sklicalo iz najhujše prizadetih občin vse župane, učitelje, duhovnike in druge veljake na resno posvetovanje (konfe- renco), na katero se naj bi povabili tudi narodni poslanec g. Lovro Petovar v svrhu tolmačenja nujnosti potrebne po- moči skrajno pasivnim Halozam. Od strani „Narodne Sloge“ se je storilo vse, da bodo o žalostnem položaju na- ših Haloz informirani ne-le slovenski narodni poslanci, potom kr. banske u- prave centralna vlada in celokupna ju- go-slovanska javnost.

Velika gospodarska pridobitev.

Nova banovinska gospodinjska šola.

Že od l. 1919 naprej so uvidevni gospodarstveniki želeli, da bi se v pod- ročju bivše Stajerske ustanovila za slo- venska dekleta normalna gospodinjska šola. Nepredvideni politični dogodki in neprestane politične trzavice od osvobo- jenja preko težke dobe, ki je hvalabogu za nami, niso mogli merodajni činitelji u- dovoljiti upravičeni in utemeljeni proš- nji po stalni gospodinjski šoli. Nbroj osnutkov in načrtov je bilo predloženih merodajnim funkcionarjem, ali vsi so bili — vsaj takrat se je zdelo — udarec v zrak.

Po natančnem študiju in uvidevajoč potrebo takega vzgojevališča, je kr. ban- ska uprava odobrila, da se otvori novo ustanovljena banovinska gospodinjska šola pri kmetijski šoli v Sentjurju ob j. ž. v početku januarja ter razpiše v kratkem sprejemne pogoje in vsaj s 15. januarjem se bo pričel pouk. Zato naj

prosilke vložijo najkasneje do Božiča prošnje za sprejem. Pogoji so: starost najmanj 16 let, telesno in duševno zdrav- je, moralna neoporečnost ter z uspe- hom dovršena osnovna šola. Mesečni prispevek bo po 400 Din. Po gospodar- skem stanju staršev bo pa kr. banska u- prava tudi dovoljevala četrtinsko, polo- vično do tričetrtinsko oprostitve tega zneska, tako da bodo prispevale gojenke nekako polovico vseh stroškov, osta- lo pa banovina.

Šola ima namen izobraziti v prvi vrsti kmetiska dekleta za dom kot bodo- če go-podinjce, zato je pridružena kme- tijskemu zavodu. Sprejmejo se v prvi vrsti hčerke večjih in manjših posest- nikov ter le izjemoma tudi drugih stan- ov iz dežele, ako ima prosilka pose- bno veselje ter je že delno vajena kmet- skega dela in ima namen ostati pri kme- tijsstvu.

Poučevalo se bo pri teoretičnem pouku: verouk, vzgojeslovje, higijena, petje, gospodinjstvo, prirodne vede, nauk o živilih, nauk o oblačilih, kroj- no یشانje, računstvo, slovenščina in spisje, živinočija, mlekarstvo, perutni- narstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo pol- ljedelstvo, kmetijsko gospodarstvo, do- moznanstvo in knjigovodstvo. Praksa pa bo obsegala: pripravljane jedil pri- meznih za kmetijske potrebe, shranjevan- je in konzerviranje jedil, sadja in po- vrtnine, serviranje za razne prilike, no- tranja dela gospodinje, šivanje na roko in s strojem, zlasti naprava perila in do- mače obleke, tkanja, bolniška postre- žba in nega dojenčka, dela v govejem hlevu, pravilna molža, ravnanje z mle- kom ter izdelovanje masla in raznih si- rov, dela v svinjakihi in v vzornem ko- košnjaku s kontrolo krmljenja in no- senje jajc ter umetno valenje, dela na zelenjadnem in cvetličnem vrtnu ter dre- vesnici, dela na polju in gospodarskih napravah, v orodnicah, shrambah in žitnici.

Kot za kmečke fante kmetjsko-na- daljevalna šola, tako je za dekleta go- spodinjsko-nadaljevalna šola posebno primerna predšola za vstop v zavod. Za- to prosi uprava, zlasti učiteljice na teh šolah, da pozovejo učence za vstop v gospodinjsko šolo. Posebno poziva u- prava tuči starše absolventk tukajšnjega zavoda, ki že vedo ceniti izobrazbo svojih sinov, da omogočijo pouk tudi hčerkam, ki so strokovne izobrazbe še bolj potrebne, saj vsi očetje dobro vedo, kako težko je pridobiti sedaj ženo za kak napredek pri kmetiji. Moški si pri- dobijo vsaj nekaj pri raznih predavan- jih in strokovnih društvih, dočim žene še tega ne.

Ker bo letošnji tečaj trajal le sedem mesecev, je posebno primeren za one, ki bi zaradi gmtotnih ali domačih razmer težko obiskovale poznejše, 10-mesečne tečaje. —

Omenjeni zavod je od velike važno- sti za naše narodno gospodarstvo ter

dokaz, kako umno in budno pazi kr. banovinska uprava na življenjske potre- be državljanov. Saj je dobra gospodin- ja stebel družine, ki je osnova občine in države. —

Kakor čujemo, se namerava ustano- viti tudi v območju ptujškega sreza sli- čen zavod. O zadevi bomo še poročali.

Smrtna kosa

V Petajncih pri Slatini Radencih je v soboto ob 20. umrl ugledni ve- leposestnik, solastnik svetovno znane pe- tanjske slatine itd. g. Josip Vogler v starosti 63 let. Kot blaga duša je po- kojnik rad pomagal po svojih močeh vsakomur, ki se je bil k njemu zatekel; zato je bil splošno priljubljen daleč naokrog. K večnemu počitku je bil po- ložen v rodbinsko grobnico v Petanj- cih v ponedeljek ter ga je na zadnji po- ti spremljala mnogoštevilna množica.

Pokojnemu blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Čuk piše...

Moje 14. poročilo.

Zamerili so mi zadnjič Ptujčani, da sem jih v svojem poročilu prezrl, a ne- kateri so si oddahnili v dobri veri, da sem jih že — sit. Lepo priznanje, zares. Ker me mika bolj na deželo, bom zaen- krat govoril o inteligentnih kravah, to pa zato, da ptujskih inteligentov (vseh vrst in spolov) ne bi razalil. Mene prav nič ne briga več, kaj „onegavi“ gospod s tremi službami in ali je zvest svoji že- ni in kaj uganja zasebno. To so njegove stvari. Če je kdo zaigral svojo suktnjo v uradnem prostoru, je to diskrecija. Na te komedije pa se bom še povrnil. Pa pustimo te neumnosti, ki so silno dvoumne in utegnejo k večjemu po- vzročiti neslogo med ljubečimi. — S temi zadevami je velik križ! —

Zato je tudi moj molk povsem razumljiv. Ker pa še ni vseh dni konec, pride tudi še marsikaj pod moj oster kljun. Le potrpljenja je treba, potrpljen- ja, ki je božja mast... Do tedaj pa naj vse ptujške farizeje förbec lomi po pra- vilu „kaj me briga, če osel riga.“ —

Moje 15. poročilo.

Nisem mogel drugače, zaneslo me je zopet k Sv. Urbanu. Na sam Mari- jin praznik je bilo. Darinke ni bilo doma. Prav žalosten sem bil raditega. Odšla je bojda v — Zagreb. Gotovo, prav gotovo mi ni zamerila mojega vi- težkega obiska pri sv. Urbanu, kjer bi živela kakor pregnanka v Sibiriji, da ni tam dobrih ljudi. To laži jo mi- sel, da ni osamljena v svoji usodi. — Ker se nisem mogel ž njo pomeniti, vam nadaljujem obečane dogodivščine o inteligentni, muzikalični kravi, ki je šla po stopnicah in se lotila gramofona. Nadalje o Fürthnerjevih ž mljah in o Rakuševih štrucah, o obračanju oči na pet deklet in o drugem, dočim gospo- du, ki je dobil za 10 dni odmora, ne bom pisal. Se lahko vsakemu pripeči taka smolasta stvar. —

Ker sem prehlajen pa na svidenje prihodnjič. —

Meh za smeh.

USODNA KRATKOVIDNOST.

V trgovino slik vstopi starejša, a bo- gata gospa, hoteč kupiti lep sliko. Na- enkrat obstane pred Galerijo in se oša- bno obregne ob umetnika:

„Kako morate vendar tako gnusno spako imenovati umetnino?“

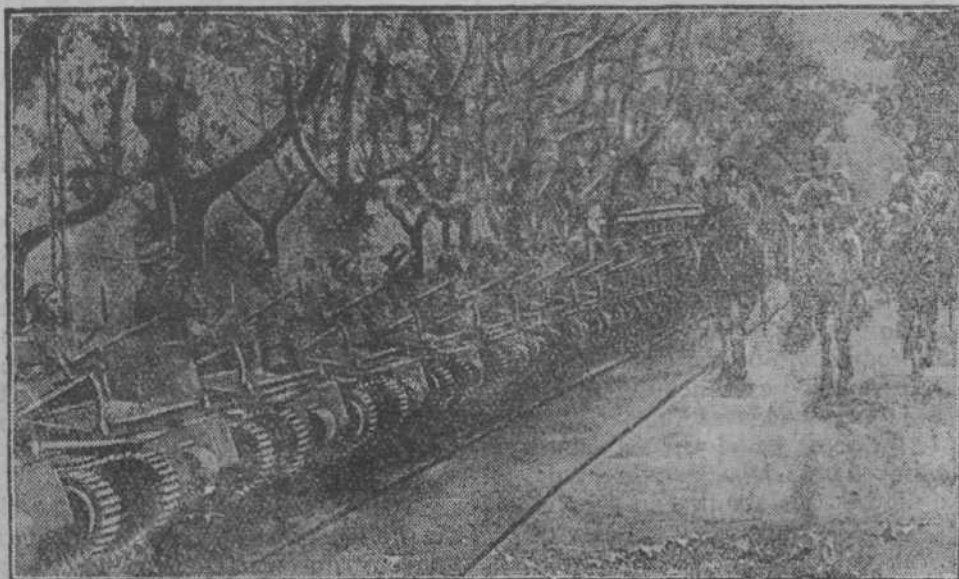
Umetnik ji odvrne uljano: „Par- don, milostljiva, saj to je — gledalo.“

Pismo gorenjskega doneta.

U Ptuj. 12. 31.

Usi naš varč bivši Stajersko-Slaven- kar vas ja že bl u leth se še vafr spu- minate Krancu ju pa Gorenjski k* so bl učasih kt pionirji tu u Ptuj še za ča- sa umrle Avstro-Ugerske. i jaz sra

Benito Mussolini misli o razorožitvi

Benito Mussolini revidira svoje bojne tanke.

tud iz tistga kraja dama; ju sm' tud še devu tvako kt' sudat u Avstriji.

Pu 16 tih letih meje spet zanesvu tu sm' u Ptuj; ja sej pravim prou du-pade semi tu, pa tud v ukolco jo rač mašnem, ker so prjazn lde. Dvans k' ta pism pišem jmamo glih narudn praz-nk, prou fest su se udrezal Ptujčan u-se ja bvo u zastavh, prou ja tko!

U Ptuj ja zde začev izhajt tud' ča-supis „Narodna Sluga“. Janem ja ušec ta list, a drugm spet ne. Kar neki gu-drnajo ti lde čez „Slugo“ — a napovejo pa nič zakaj, neb' saj puvedal soje me-njenje, deb' saj vedl zakaj nas tku „pi-san gfedajo“.

Slišu sm' tku bl' ud strani de jenim ni „Ptujski čuk“ ušec, ja jau ga pa ko-mi čakajo. Nu to pa ravn tku vu izgle-da, kt' tista puvest:

K' sta šva vače ju sin z vaslam u mest. Če ja vače sdu na vaslu, so lde rekel: „Ti nausmilen vače ti, k' psti si-na k' nugam hadit. Če pa ja sin sdu na vaslu so pa spt zabavljal. — Glih tak' zabavljajua ja pa tud prke „Ptujskem čuku“, a l ni ves tko, pa udgvarite!

Kuga pa ne rečm ud te krize k' nas tku dav? Natu vam prou ubkratkm ud gvorim: Use premav lde skp držēja, namreč ta niži stanuvi, a tist magnatu k' majo pa gnar u rokah se pa lpo skp puberejo — turi usi przadeti učite se ud th magnatu — pa bodte mav bl' sflužu!

Ja pa še neki pr te stvari: Usi lde b' mogli mav bl' kršansk žvet; bit mav bl' usmilen ju pravičn, pa b' bou knaf bulši na tm našm svet!

Use skp lpo puzdrafa

Gurenski Tone!

RAZNO.

Z odlokom notranjega ministra so bili imenovani članom banovinskega sveta v kolikor zanimajo okoliš naše-ga lista sledeči:

Dr. LIPOLD FRANJO, župan me-sta Maribora, za Maribor-mesto.

SOLAR FRANC, posestnik in gos-tilničar v Zlatoličju, za srez ptujski.

SKUHALA FRANC, posestnik in župan v Križevcih, za srez ljutomerski.

KMETIJSKO bralno društvo v Ro-goznici pri Ptuju priredi v nedeljo dne 20. decembra t.l. v dvorani gostilne Bra-čič v Novi vasi narodno igro „DO-MEN“, s petjem v petih dejanjih.

RAZVALINA Življenja. — V nedel-jo 6. decembra t. l. je stopil tukajšni dramatični odsek „Svoboda“ na oder-ske deske Mestnega gledališča v Ptu-ju.

Vprizoril je dramo „Razvalina živ-ljenja, katero je izborno zrežiral g. Ro-man Jagušič. Podana je bila boljše, ka-kor je bilo pričakovati. Najbolj hvale-vredno je podala svojo vlogo gdč. Pav-lica Krajnc (Lenčka), nato gdč. Stef-ka Logožar (Mica Slana). Kmečko dekle Tona je bila dobro izbrana (g-a Marica Korpar). Nič manj pa ni zaostajal za njimi g. Likar Slavko (Ferjan). Ostala zasedba vlog primerna.

Le tako naprej! S. J.

Koliko je vreden naš denar?

P. va številka znači uradni tečaj, druga denarno vrednost tujega denarja v dinarjih, tretje pa v blagu.

1 angleški funt	—	181	—	189	—
1 amer. dolar	56.50	56.20	56.40		
1 avstr. šiling	7.95	—	—		
1 bolgarski lev	0.409	—	0.41		
1 madj. pengö	9.87	—	9.95		
1 češkosl. krona	1.675	1.65	1.66		
1 franc. frank	2.22	2.21	2.22		
1 italijanska lira	2.82	2.85	2.91		
1 romanski lej	0.337	—	0.34		
1 danska krona	15.11	—	—		
1 švic. frank	11.04	10.98	11.01		
1 hol. goldinar	22.85	22.67	22.74		
1 kanad. dolar	56.30	—	—		
1 alban. frank	10.80	—	—		
1 argen. pezos	14.40	—	—		
1 švedsk. krona	15.13	—	—		
1 poljski zlot	6.33	—	—		
1 nemška marka	—	13.21	13.48		

DA SE PRAV SPOZNAMO! Naš znani „Ptujski čuk“ ima v nočeh zares dober vid pa tudi posluh; vse vidi, vse slši! Čeprav ima svojo ljubico — Sovico — vkljubtemu ga ta ne premoči tako, da bi ne zasledil al vseh važnih dogodkov v našem mestu. Celo pomaga mu.

Kaj se imamo torej učiti od čuka? Prvič to: Neustrašeno z resnico na dan! Drugič: Da se moramo brigati tudi za splošne interese, za splošno ljudsko ko-rist! T et ič: Pazno zasledovati vsa sve-tovne dogodke, pa jih pravično hvaliti, ali grajati, kakor je pač potrebno.

Ze takoj v začetku, ko je začela iz-hajati „Narodna sloga“, so se ozrli na-njo vsi bivši strankarji in zvedavo u-gibaš, kakšen je cilj lista.

Nato vam odgovor! Cilj lista je pošten in čist! Saj že njegovo ime zato jamči. Mi se bo-femo neustrašeno po-tegovali za ljudsko pravico ter neustrašeno pobjali krivico in vsako hinav-ščino.

Pri listu ima zavetje vsakdo, ki mu je le kaj za poštenje. Samo to pro-simo, podpirajte „Narodno Slogo“ in postanite vsi naši naročniki; vsi tep-tani in zatirani.

Ti naš „Ptujski čuk“ pa stoj v tihih!

Ljubljanska kreditna banka, podr. Ptuj,
naznanja, da je umrl njen zaslužni član predstoj-ništvu gospod

Anton Jurca

Ohraniti ga hočemo v častnem spominu.

PTUJ, dne 10. decembra 1931.

pa tudi vetrovni nočeh zvesto na stra-ži; pa nam odkrivaj vse važne dogodke, ki bodo zanimali naše bralee.

Listnica uredništva

M. B. Sv. Bolfenk: Pošljite stalne novice, kakor smo se dogovorili. — R. Z. — Ptuj: Nam je všeč, da smo za-deli v živo, vendar ne gre, da bi razme-re na magistratu tako ostro opisavali. To so stari grehi. Mogoče pa se bo na-šla druga pot, da zadevo rešimo. Tis-kovni zakon je zelo oster, zato ne kaže razpravljati o teh stvareh, sicer bi „Na-rodna sloga“ zasijala v krščansko dru-žino neslogo. Je že tako: Resnica, četu-di očitna, je lahko kamen spodilke. Poročajte kaj družega! —

K. Š. Maribor: Prosimo, da pospešite započeto delo v smislu našega progra-ma. Kritika naj bo pri listu vedno pra-vična. — Zdravstvujte! —

— Vlado G. — Slovenska Bistrica. Res-nost podjetja zahteva pozitivnih ljudi. Pomagajte kolikor zmorete. Želimo na-daljših prispevkov. — A. K. Maribor: Čuk bo zletel tudi v Maribor. Na svi-denje! — M. N. Haloze. „Čuk“ se vam dopade. To čujemo od vseh deželanov, dočim meščani vidijo v tej rubriki ne-

varnost za sebe. Bog jim daj zdravje! Pošljite samo resnične stvari, laži ne ma-ramo! — I. K. Cirkovce Le krepko na-prej. Vseh lumparij pa ne moremo ob-javiti radi tiskovnega zakona. Vse ne-pravilnosti bomo spravili naprej. — M. K. Ptuj. Že imam od treh strani. Ne sme v list, četudi je svinjarija prvega razreda. Zadevo sem privatno javil na merodajno mesto. Upamo, da bo treš-čilo od nekod v gadje gnezdo. Pa dru-gič! — I. A. Ptuj. Velja isto. Dobro se držite, ker je res kmet hranitelj mesta. — B. M. Ormož. Bolj točno in sigurno. Vsaka stvar oz. zadevščina mora biti podpreta s pričami. Z natočevanji se „Narodna Sloga“ ne bo bavila. — P. P. Ljutomer. Nas zelo veseli! Uspehi so odvisni od podrobnega dela. Pa še kaj — Mnogim: Pišite vedno čisto resnico, natančna imena, kraj in čas do-godka ter vzroke dejanja. Pa vedno na eni strani papirja. — R. B.

GRAMOFON

nov, krasen esparagos, primeren za božično in uvoletno darilo, na pro-daj. Naslov v upravi.

A. Stražar:

Zatajeni sin.

Pripoved iz časa tlačanstva.

(Četrto nadaljevanje.)

„Primož, sedaj pa le z besedo na dan!“ Nevem ali bi to povedal, ali ne. — Skoraj bi bilo boljše, da bi se za jezik ugriznil.

Precej časa je trpelo, predno je raz-burjeni fant pregovoril možakarja, da mu je bolj jasno o vsem tem povedal.

„No fant, zadosti si že star, ne bom te pohujšal s tem, kar boš zvedel od mene. Torej ta skrivnost je nasledna: Vprašaj tu svojo mater, kdo je tvoj pra-vi oče —?“

Z vso naglico je Peterček vstal iz svojega stolca; barve na licih so se mu kar hipoma spremenjevale. Šele čez čas je s tresočim glasom spregovoril: „Ka-a-j mi govorite? Povejte do konca!“

Pa Primož je tudi že med tem vstal, odpravljal se je. Med vratni je še rekel:

Veš, prav žal mi je, ko sem to iz-bleknil — jaz ne govorim več dalje — pa z Bogom!

Po Primoževem odhodu pa tudi Pe-terček ni imel več obstanka, hitel je k materi, da izve od nje, kar mu tako raz-burja srce. —

Micika, Peterčkova mati, ki je bila ravno pri krušni peči, se je vsa stresla po vsem telesu, ko je slišala to sinovo vprašanje:

Ljuba moja mama! povejte mi kdo je moj pravi oče — ?

Šele na ponovno sinovo vprašanje je razburjeno spregovorila:

„Ljubi moj Peterček! zakaj me to vprašuješ, pa kdo ti je te reči pravil?“

„Mama, zadosti sem že star; saj i-mam že dvajset let. Jaz hočem to vede-ti!“

Znova je nastal med njima mučen molk, ki ga je ponovno prekinil sin:

„Ljuba moja mama! Vedno sem vas spoštoval in ubogal — ali ne? Prosim pa vas, da mi to skrivnost razjasnite. Predno je ne zvem, ne odneham! — To vem, da se mi niste še nikdar zla-gali, pa želim, da zvem tudi sedaj re-snico!“

„Ljubi moj sin! — spregovori čez čas znova mati — če si kaj zvedel o tem, vedi: Od mene ne boš zvedel ni-česar, ker moram o tem pod prisego molčati —“

Micika plane v jok — razburjeni in pa odide, sam ne vedoč kaj bi storil —

Ze na večer istega dneva je Peter-ček odšel z doma, z namenom poiska-ti Primoža, pa izvedeti od njega vse na-tančno.

Precej časa je moral Peterček raz-bijati po vratih Primožove koč, predno mu je ta prišel odpirat. Ko sta bila v koč je Primož ukresal ogenj, prižgal leščerbo, se vsedel k fantu pri stari mali mizici.

Zelo nerad, a naposled je-le začel možakar govoriti fantu:

„Torej to že gotovo veš, da je tvo-ja mati v mladih letih služila v reber-skem gradu za hišno. Pa tudi jaz sem bil istočasno tamkaj za grajskega bi-riča. Naj bo; povem ti tudi, da sva se s tvojo materjo rada videla. Cisto go-tovo bi bila moja žena, ko bi ne pri-šlo nekaj zelo nesrečnega, ali kakor bi rekel peklenškega vmes.

Sam vrag je menda v istem času zanesel na grad mladega graščakovega sina Gotfrieda, ki je bil več let nekje v Nemčiji na učenju. —

Veš, nikdar ne pozabim tistega dne-va, ko mi je jokaje povedala tvoja mati, — da je za mene za vedno izgubljena;

ker jo je premočil in onesrečil ta mla-di graščinski slepar. —

Da ti po pravici povem: Več noči nisem mogel spati, ko sem premišlje-val, kaj bi storil —

Oba s tvojo materjo sva nato odšla iz grada. Ona se je nato omožila z Janezom Marjetico. Jaz pa sem začel krošnjariiti, pa si kupil to koč.

Veš fant, ako imaš le količkaj pa-meti v glavi, sedaj si lahko pomagaš! — Tvoj oče je bogat, pritisni ga, lopo-va, da dobiš od njega en možnjček svetlih rumenih cekinov.“

Pa fant ni bil teh misli, vstal je, pa jezno spregovoril:

„Vedite, jaz nisem vaših misli! — proč, proč grem iz tega kraja — a ne vrnem se poprej, predno se ne mašču-jem nad tem prokletim graščinskim za-peljivcem, ki je onečastil in onesrečil mojo mater in mene — Lahko noč!“

Fant je odšel. Ko je Primož za njim zapiral kočine dveri, je sam seboj govoil: Ti mladi ljudje so vedno ena-ki; vihravi kot mlada žrebeta pa brez vseh pametnih misli — Bog ve, kaj bo še zdaj vse uganjal ta vrocekrvnež? —

(Dalje prihodnjic.)

Okrajna posojilnica Ormož

reg. zadr. z neom. zavezo

uraduje na cerkvenem trgu
tik farne cerkve vsak delavnik
od 8. do 12. ure dopoldan.

Hranilne vloge obrestuje
kolikor najbolj ugodno,
posojila daje zadrušnikom
pod najugodnejšimi pogoji.

Rezerve 700.000 din

Zadrušnikov 1200

Vsakoletni promet
Din 120.000.000=-

Hranilnih vlog nad
10 milijonov dinarjev

Z Vaše
Zdravje
si osigurate
z rednim
uživanjem

S RADENSKE
S LATINE

M. MACUN
gradbeno podjetje
Ptuj.

Klavir

(Stutzliedel) prvovrstne znamke na prodaj. Naslov v upravi.

Dva konja

čiste pasme, rjavec in belec sta na prodaj. Nasl. v upravi.

Avto

modern, dobro ohranjen, takse prost, dvosedežen, je poceni na prodaj.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, se pod roko prodaja zelo ugodno. Naslov v upravi.

Citre

dobro ohranjene, dunajska uglasba se po ceni prodajo ali zamenjajo za kitaro.

Naslov v upravi.

Motorno kolo

znamke „Charlei-Davidson“ 500 cm, skoro novo, na prodaj.

Naslov v upravi.

Železna blagajna

1'40 m s podstavkom visoka, varna proti požaru, na prodaj.

Naslov v upravi.

Mestna podjetja.

Parna žaga:

Prevzema vsakovrsten les za žaganje in sušenje, tudi za eksport po najsolidnejših cenah.

Mizarski stroji:

Na razpolago mizarjem in strankam.

Pogrebni zavod:

Izvršuje tudi prevoze v okolico in po železnici.

Pozor
Ptujčani
in
tujci!

Snežne čevlje in galoše popravljam Vam poceni, gojzerce po meri v bogati jaz imam zalogi, takisto škornje, da se vsak o njih pomeni tako bogati kakor ubogi!

Iz usnja finega in ruske juhte, podplate pa trpežne, čevlje trdne

Vam nudim, vsi samo poslušajte:

Ob mojem delu nikdo se Vam ne namrdne!

IVAN RATISNOJNIK

Krekova ul. 4.

GOSTOVA ŽELJA.

V neki restavraciji je besno svirala godba. Ko je nehala, stopi k kapelniku gospod Zvitomir Kavka in mu reče: „Ali ne bi menil na ljubo med obedom zaigrali nekaj posebnega?“

Kapelnik: „Srčno rad.“

Zvitomir Kavka: „Potem prosim igrava partijo „šnopsa“.“

TIVAR-obleke

samoprodaja
V. RIBIČ - PTUJ

Maks Weissenstein - Ptuj

mesar, prekajevalec in gost.
Dnevno sveže hrenovke, klobase vseh vrst, mast in prvovrstno meso. Pristine lovske klobase.

Najmodernejša mesnica in prekajevalnica nasproti kloštra. V gostilni (prej Vuk) vsak čas topla in mrzla jedila in dobra hal. vina.

Franc Sal. Lenart, Ptuj

velika skladišča manufakturnega in tekstilnega blaga

Na malo! Na veliko!

Zadružna elektrarna

za Ptuj, Breg in okolico

r. z. z. o. z. v Ptuj

priporoča svojo bogato zalogo svetilnih teles, elektr. likalnikov, kuhalnikov in raznih žarnic. Primerna božična darila za gospodinje.

Svoji denar
nalagate
nabojke in
nabojke pri
Kmetki
in
hranilnici
posojilnici
Ptuj
registralni zadnji
z neom. zavezo
Minoriski
trg
7.

**Standard Oil Comp.
OF JUGOSLAVIJA**

Sklad. in zastopstvo R. Toneje (prej Heller)
PTUJ

Auto-olja, auto-bencin, olje za traktorje in poljedelske stroje, petrolej, kolomaže in druga mazila.

**Božična in novoletna
DARILA!**

Po najnižjih cenah pri zelo veliki izbiri nudimo vsakovrstno zlatino, ure, kina=srebro, gramafone in plošče.

Tudi na obroke!

**K. Ackerman & I. Kindl
PTUJ**

Na debelo Na drobno
Monop. veleprodaja soli
Veleprodaja kolonijalne in specerijske robe.

Izvoz jajc.

A. Senčar

IN SIN

Velika zaloga:

barv, firmaza, terpentina itd. Zastopstvo Vacuum Oil Co. Najfiniji sal. petrolej „SUNFLOWER“ nafin. bencin „Sphinx“, priznana Mobil-olja, „Gargoyles“ prvovrstno strojno olje, biogenično prašno olje, Flurit, modra galica 98-99 odstotna, žveplo rafina.

Nakup jajc, fižola, vinski kamen, suhe gobe, kuhano maslo. Zamenjava bučnega olja.

